

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.3.2008
KOM(2008) 133 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET
OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG**

Hvordan standardisering kan bidrage mere til innovation i EU

1. INDLEDNING

I EU's strategi for vækst og beskæftigelse har Kommissionen og Rådet for Den Europæiske Union peget på standardisering som et vigtigt redskab til at fremme innovation. Rådet (konkurrenceevne) fremhævede i sine konklusioner¹ fra samlingen den 4. december 2006 i forbindelse med emnet innovation behovet for at styrke det europæiske system for fastsættelse af standarder og opfordrede Kommissionen til at fremsætte forslag til foranstaltninger, der skal træffes af de relevante interessenter for at reformere og strømline systemet. Europa-Parlamentet understregede ligeledes i sin beslutning om en innovationsstrategi for EU² standarders betydning for innovationspolitikken.

Denne meddelelse, der er Kommissionens svar på Rådets opfordring, beskæftiger sig med spørgsmålet om, hvordan standardiseringen kan bidrage mere til innovation og konkurrenceevne. Der peges på de vigtigste udfordringer og gøres rede for konkrete mål for standardisering og anvendelse af standarder. Desuden sammenfattes de igangværende bestræbelser, og der foreslås foranstaltninger, som skal iværksættes af både de relevante interessenter og Kommissionen.

2. POLITIKMÅL OG UDFORDRINGER

Som fremhævet i tidligere politikdokumenter, specielt i meddelelsen om en bredt funderet innovationsstrategi³ og midtvejsevalueringen af industripolitikken⁴, er innovation et nøgleredskab, når det drejer sig om at imødegå de udfordringer, Den Europæiske Union står over for. **Det er vigtigt, at standardisering får en større rolle som støtte for innovation, hvis EU skal kunne tage de økonomiske, miljømæssige og sociale udfordringer op.** Mens manglende standarder, begrænset ibrugtagning af nye standarder og langsom opdatering af eksisterende standarder gør det sværere for innovation at vinde indpas, kan en dynamisk og stærk standardisering gøre, at innovationer hurtigere kommer ind på både indenlandske og globale markeder.

Der sættes spørgsmålstejn ved de eksisterende standardiseringsmodeller i Europa og på internationalt plan på grund af udfordringer som f.eks. de kortere markedszykler, teknologikonvergens og udviklingen i retning af globale markeder. Samtidig vokser den internationale konkurrence om fastsættelse af standarder fra de nye økonomiske magters side, der betragter standardisering som et vigtigt strategisk aktiv. **Heraf følger, at standardiseringen skal tilpasse sig disse ændrede forhold, alt imens dens rolle som støtte for innovation og konkurrenceevne skal styrkes.**

3. STANDARDISERINGS BIDRAG TIL INNOVATION OG KONKURRENCEEVNE

Standardisering er et frivilligt samarbejde mellem industrien, forbrugerne, de offentlige myndigheder og andre berørte parter med det formål at udarbejde tekniske specifikationer

¹ http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/da/intm/92242.pdf.

² Europa-Parlamentets beslutning af 24. maj 2007 "Viden i praksis: en bredt funderet innovationsstrategi for EU".

³ "Viden i praksis: en bredt funderet innovationsstrategi for EU" (KOM(2006) 502).

⁴ "Midtvejsevaluering af industripolitikken - Et bidrag til EU's strategi for vækst og beskæftigelse" (KOM(2007) 374).

efter fælles aftale. **Standardisering supplerer den markedsbaserede konkurrence**, typisk med henblik på at nå mål såsom interoperabilitet mellem komplementære produkter/tjenesteydelser og lægge sig fast på prøvningsmetoder og krav til ydeevne på sundheds- og helbredsområdet, det organisatoriske område og miljøområdet. Standardisering er også i borgernes interesse, specielt når den drejer sig om spørgsmål som sikkerhed, sundhed og miljø. Standardiseringsprocessen skal endvidere være i overensstemmelse med EU's konkurrencebestemmelser.

Standardisering, der normalt fører til forudsigelighed og lige vilkår, kan intuitivt opfattes som værende i modstrid med innovation, der tilstræber forandring og eneret. **Dynamisk standardisering er imidlertid en vigtig drivkraft for innovation**, hvilket blev bekræftet i forbindelse med høringen af interessenterne. Der er tale om forskellige mekanismer:

- a) Standarder, der er udtryk for det aktuelle tekniske niveau, giver innovatører **lige vilkår** og letter dermed interoperabilitet og konkurrence mellem nye og eksisterende produkter, tjenesteydelser og processer. Standarder giver kunder tillid til nye produkters sikkerhed og ydeevne og gør det muligt at differentiere produkterne ved henvisning til standardiserede metoder.
- b) Det er også nødvendigt at udvikle nye standarder for at **ledsage fremkomsten af nye markeder** og indførelsen af komplekse systemer, f.eks. det ekspanderende internet.
- c) **Anvendelsen af standarder** bidrager til formidling af viden og letter teknologianvendelse, hvilket igen kan udløse innovation, især ikke-teknologisk innovation i tjenesteydelsessektoren.

Hvis EU står stærkt i den internationale standardisering, kan det desuden udnytte sin førende position på nye markeder og vinde fordele ved at være den første på globale markeder.

De fleste af de gevinster, der er forbundet med standardisering, når det gælder innovation, kan kun udnyttes, hvis standarderne gennemføres effektivt og er markedsrelevante. **Den egentlige anvendelse af standarder forbliver frivillig** og afhænger af, hvilke interesser de forskellige markedsaktører skønner de har, og hvorvidt de er i stand til at anvende de pågældende standarder. Det kan forekomme, at standarder ikke bliver relevante, fordi de er udviklet på et uhensigtsmæssigt tidspunkt eller ikke er tilstrækkeligt synlige, eller fordi der er konkurrerende standarder, hvilket skaber usikkerhed.

Europæiske interessenter arbejder med standardisering både på det formelle og det uformelle plan. Den formelle standardisering er opdelt på tre niveauer, nemlig de nationale standardiseringsorganer, de tre europæiske standardiseringsorganer⁵ og de internationale organisationer⁶. EU har formelt anerkendt de europæiske standardiseringsorganer ved direktiv 98/34/EF⁷. Industrien beskæftiger sig også med uformel standardisering via hundredvis af

⁵ CEN (Den Europæiske Standardiseringsorganisation) på de fleste områder, CENELEC (Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering) på det elektrotekniske område og ETSI (Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation) på telekommunikationsområdet.

⁶ IEC (Den Internationale Elektrotekniske Kommission) på det elektrotekniske område, ITU (Den Internationale Telekommunikationsunion) inden for telekommunikation og ISO (Den Internationale Standardiseringsorganisation) på de fleste andre områder, men også Organisationen for International Civil Luftfart, Codex Alimentarius, FN-CEFACT osv.

⁷ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

forummer og sammenslutninger, som er forskellige med hensyn til levetid, dækkede områder og territorial rækkevidde. De er dog ofte aktive på globalt plan og kan derfor komme i konflikt med den formelle standardiserings tre niveauer.

EU har en aktiv standardiseringspolitik, der fremmer standardisering til støtte for bedre lovgivning⁸ og som et redskab til fremme af EU's konkurrenceevne. Den formelle europæiske standardisering har været særdeles vigtig, idet den har støttet lovgivningen efter "den nye metode" i forbindelse med det indre marked for varer. Denne lovgivningsteknik har været medvirkende til at indføre innovationsvenlig lovgivning, hvor de berørte parter selv udvikler tekniske specifikationer, som overholder de lovgivningsmæssige krav, og opdaterer dem til det aktuelle tekniske niveau. Ved at anvende frivillige standarder til støtte for lovgivning på andre områder vil man kunne fjerne andre forskriftsmæssige hindringer for innovation.

I tjenesteydelsessektoren er antallet af standarder fortsat begrænset, hvilket hovedsagelig skyldes tjenesteydelsers forskelligartede og uhåndgribelige karakter samt adgangsvanskelighederne for små og mellemstore virksomheder, der er sektorens hovedaktører. Det er derfor nødvendigt at undersøge yderligere, hvordan standarder kan bidrage til innovation og udvikling af tjenesteydelsesmarkeder.

4. STANDARDS ROLLE I FORBINDELSE MED PRIORITEREDE INNOVATIONSTILTAG

Selv om standardisering hovedsagelig foregår på markedsaktørernes initiativ, forventer EU, at standardisering vil **bidrage væsentligt til følgende prioriterede innovationstiltag**:

- 1) **En bæredygtig industripolitik:** Formålet hermed er at forbedre produkters, processers og tjenesteydelsers energi- og ressourceeffektivitet samt den europæiske industris konkurrenceevne. Standarder er vigtige, da de muliggør ibrugtagning af økoinnovation og miljøteknologier og letter disses udbredelse i det indre marked og adgang til globale markeder⁹. Det vil desuden blive nødvendigt med benchmarks for avanceret ydelse og en mere udbredt anvendelse af mærkning for at oplyse forbrugerne om produktegenskaber og belønne frontløbere.

Kommissionen vil anmode om udvikling af standarder til støtte for direktiv 2005/32/EF vedrørende miljøvenligt design af energiforbrugende produkter, måling af drivhusgasemissioner, indførelse af vedvarende energi, bedre energistyring og andre mål i forbindelse med den kommende bæredygtige industripolitik og initiativerne for bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug.

- 2) **"Lead markets":** Lead market-initiativet¹⁰ har til formål at støtte fremkomsten af innovative markeder¹¹ gennem en nøje koordinering af innovationspolitiske instrumenter. Standardisering er et af de vigtigste redskaber til en vellykket gennemførelse af dette initiativ: Hvis EU går foran med en fremsynet holdning og udvikler globalt accepterede standarder, vil det

⁸ Meddelelse om den europæiske standardiserings betydning for gennemførelsen af EU's politikker og lovgivning (KOM(2004) 674).

⁹ Jf. meddelelsen om en EU-handlingsplan for miljøteknologi (Environmental Technologies Action Plan - ETAP) (KOM(2004) 38).

¹⁰ "Et lead market-initiativ til fordel for Europa" (KOM(2007) 860).

¹¹ For eksempel e-sundhed, bæredygtigt byggeri, genbrug og vedvarende energi.

fremme væksten på disse markeder både i og uden for Europa. For at tage højde for **tidsaspektet**, der er af **afgørende** betydning på disse markeder, bør der gøres en særlig målrettet indsats for at fremskynde fastsættelsen af standarder, som derefter skal accepteres på internationalt plan.

Kommissionen vil anmode om udvikling af standarder til støtte for lead markets og vil sammen med interessenterne overveje, hvilken form for standard der bedst imødekommer behovene med hensyn til timing og international sammenhæng.

- 3) **Offentlige udbud:** En hensigtsmæssig anvendelse af standarder i offentlige udbud kan fremme innovation og samtidig give myndighederne de nødvendige redskaber til at udføre deres opgaver. I stedet for at foreskrive særlige tekniske løsninger giver anvendelsen af teknologineutrale standarder de ordregivende myndigheder mulighed for at forlange avanceret ydelse og stille funktionelle krav (om f.eks. miljøhensyn eller adgang for alle) og dermed anspore til udvikling af innovative teknologier, som giver mest valuta for pengene i det lange løb, og samtidig fremme sikkerhed og interoperabilitet.

Et relevant eksempel er forsvarsområdet, hvor de nationale organer alt for ofte anvender eksisterende nationale standarder, der er forskellige, og som begrænser markedets spillerum for innovation og dennes udbredelse. Hvis man samler de civile og militære ressourcer under ét ved at henvise til standarder med flere formål og harmoniserer de standarder, der anvendes i forbindelse med indkøb af forsvarsmateriel, kan man opnå større effektivitet og øge incitamentet til innovation.

- *Kommissionen vil fremme anvendelsen af retningslinjer og god praksis¹² hos europæiske myndigheder på alle niveauer for at styrke innovation gennem offentlige udbud.*
- *I forlængelse af initiativet til oprettelse af et europæisk marked for forsvarsmateriel har Kommissionen anmodet CEN om at udarbejde en europæisk håndbog for offentlige forsvarskontrakter, som den vil tilskynde medlemsstaterne til at anvende.*

- 4) **Integrering af ikt i industri og offentlige myndigheder:** Der er gode muligheder for at forbedre den europæiske økonomis konkurrencestilling gennem en mere effektiv anvendelse af ikt-værktøjer, og standarder er væsentlige for at udnytte disse muligheder. Standarder er også en vigtig forudsætning for ikt's samfundsnyttige anvendelsesformål, f.eks. e-identitet, e-sundhed og RFID¹³.

De vigtigste emner i forbindelse med en revision af standardiseringspolitikken på ikt-området er - under hensyntagen til den nyligt offentliggjorte undersøgelse "Study on the specific policy needs for ICT standardisation"¹⁴ - følgende:

¹² Særlig relevante i den forbindelse er "Guide on dealing with innovative solutions in public procurement" (SEK(2007) 280) og de igangværende Europe Innova-netværksprojekter, jf. <http://www.europe-innova.org>.

¹³ Radio Frequency Identification – radiofrekvensidentifikation.

¹⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper/full_report.pdf.

- a) Bedre integration af uformelle ikt-standardiseringsorganer i EU's standardiseringssystem, så EU's ikt-politik kan nyde godt af disse forummers og sammenslutningers ekspertise.
- b) Oprettelse af en platform til politisk dialog blandt alle interessenter i forbindelse med standardisering på ikt-området.
- c) Behovet for at behandle andre aspekter såsom prøvning af interoperabilitet, adgang til standarder og spørgsmål om intellektuelle ejendomsrettigheder, så standarder hurtigt kan vinde indpas i markedsløsninger.

Efter høring af interessenterne vil Kommissionen i 2008 forsøge at opnå generel enighed om, hvordan ikt-standardiseringspolitikken skal revideres, hvorefter den vil fremsætte forslag til politikker, specielt vedrørende en eventuel revision af Rådets beslutning 87/95/EF om standardisering inden for informationsteknologi og telekommunikation.

Standarder bør også fremme innovation på mange områder, som ikke er nævnt ovenfor, navnlig områder, hvor der i forbindelse med de europæiske teknologiplatforme og de fælles teknologiinitiativer er blevet afdækket standardiseringsbehov. Relevante eksempler er **rumfart, Galileo, brændselsceller og brint** samt **nanoteknologi**.

5. HVORDAN STANDARDISERING KAN BIDRAGE MERE TIL INNOVATION OG KONKURRENCEEVNE

Hvis de potentielle fordele ved standardisering i forbindelse med innovation skal udnyttes fuldt ud, må standardiseringen tilpasse sig behovene på innovationsområdet og imødegå udfordringerne i forbindelse med globaliseringen, fremkomsten af nye økonomiske magter og teknologiudviklingen. Det er hovedsagelig de private interessenter, der bærer ansvaret for løbende at forbedre den europæiske standardisering, men da den i betydelig grad er i borgernes interesse, har Kommissionen og medlemsstaterne også en rolle at spille.

Kommissionen har peget på følgende ni vigtige områder med henblik på at **fokusere EU's standardiseringspolitik på innovation**:

- 1) At bekræfte engagementet med hensyn til markedsbaseret **standardisering** og frivillig anvendelse af standarder. Den specifikke merværdi ved standardisering i forbindelse med fastsættelse af tekniske specifikationer ligger nemlig i det frivillige samarbejde mellem private og offentlige aktører.

Kommissionen tilskynder industrien til at indlede eller fremskynde samarbejde om udvikling, iværksættelse og anvendelse af standarder til støtte for innovation og konkurrenceevne.

- 2) At erkende både **formelle og uformelle standarders betydning** for innovation. En formel standardiseringsproces, som fuldt ud overholder principperne om åbenhed, rummelighed, gennemsigtighed og sammenhæng, og som kan danne grundlag for en konsensus mellem alle nationale holdninger og berørte parter, er påkrævet. Andre standarder, udviklet af både anerkendte standardiseringsorganer og andre organisationer, er imidlertid ofte mere

anvendelige i forbindelse med innovative teknologier og spiller derfor en vigtig rolle med hensyn til at fremme disse teknologiers accept på markedet. For at udnytte de fordele, der er forbundet med begge typer standarder, bevare sammenhængen i det europæiske standardiseringssystem og optimere virkningerne af den tilgængelige ekspertviden er det vigtigt at befordre god koordinering af aktiviteterne mellem de formelle og uformelle standardiseringsorganer. I den henseende må ETSI's fremgangsmåde på europæisk plan og ISO's og IEC's på internationalt plan, der består i at samarbejde med mange uformelle standardiseringsforummer, betragtes som god praksis.

- *Kommissionen opfordrer de europæiske standardiseringsorganer til at udvikle mindre formelle standardiseringsprodukter, når det er relevant for industriens og brugernes behov.*
- *Kommissionen opfordrer både de formelle og uformelle standardiseringsorganer til at finde ud af, hvordan de kan samarbejde under planlægningen af deres aktiviteter, og hvordan de kan overføre standarder til det mest hensigtsmæssige niveau, dvs. det internationale eller det europæiske, afhængigt af hvilket marked der er tale om.*

- 3) At fokusere på **udviklingen af standarder til det globale marked**. Den europæiske industri har brug for standarder, der giver adgang til stadig mere globale markeder. Det betyder, at udarbejdelsen af standarder i højere grad kommer til at foregå på det internationale niveau, hvor betydningen af at fastsætte standarder i samarbejde med handelspartnere er større end nogensinde. Det er en strategisk udfordring, som industrien er nødt til at tage op. Det er vigtigt, at den europæiske industri lige fra starten deltager i fastsættelsen af standarder for globale markeder. **De europæiske standardiseringsorganer og de nationale standardiseringsorganer bør derfor bestrebe sig på at befordre EU's bidrag til det internationale standardiseringsarbejde.** Der findes allerede mekanismer for koordinering mellem de europæiske og de internationale standardiseringsorganer, som giver interessenter mulighed for at bestemme, hvorvidt det er det europæiske eller det internationale niveau, der skal føre an ved udviklingen af internationale standarder. Men fremkomsten af nye økonomiske magter, der gradvist kan få større betydning i forbindelse med udarbejdelsen af internationale standarder, og det forhold, at der er stadig færre europæiske eksperter i visse industrisektorer, betyder, at effektiviteten af EU's bidrag på internationalt niveau løbende skal forbedres.

Internationale standarder er en del af en nyere international reguleringsmetode baseret på samarbejde om regulering, konvergerende standarder og ækvivalente regler. Denne tilgang, der er opstået som følge af bilaterale sektordrøftelser med tredjelande¹⁵, bør videreudvikles til fælles gavn for EU og dets partnere, herunder udviklingslande, så man undgår risikoen for, at divergerende standarder og regler bliver en hindring for innovationsformidling, konkurrence og handel.

¹⁵ "The European Interest : succeeding in the age of globalisation" (KOM(2007) 581).

- Kommissionen vil gennem multilaterale aftaler og bilaterale handels- og reguleringsdialoger yderligere bestræbe sig på at fremme reguleringsmodeller baseret på anvendelse af frivillige standarder og øge vores handelspartners engagement i udviklingen og anvendelsen af internationale standarder.
- Kommissionen opfordrer interessenterne i europæisk standardisering til at deltage mere i international standardisering, at samarbejde om relevante regioners standardiseringsaktiviteter og -politik og navnlig at styrke de europæiske standardiseringsorganers rolle, når det drejer sig om at øge virkningerne af EU's input til international standardisering.
- Ud fra de gode erfaringer, man har haft med den europæiske standardiseringsekspert i Kina, opfordrer Kommissionen de europæiske standardiseringsorganer til at fremsætte forslag, der kan forbedre synligheden af europæisk standardisering på andre strategiske markeder, og til at samarbejde med henblik på at indføre procedurer for proaktiv informationsudveksling om standardisering med relevante regioner.

- 4) At lette **integreringen af ny viden i standarder**, navnlig viden fra offentligt finansierede forsknings- og innovationsprogrammer, herunder Fællesskabets FTU-rammeprogram¹⁶ og rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation. Det er kun en begrænset del af FoU-projekterne, der giver resultater, som kan være af interesse i forbindelse med standardisering, men hvis de systematisk kortlægges og der sørges for udveksling med de relevante standardiseringsorganer, kan det fremskynde anvendelsen af ny viden inden for industri og handel.

Det Fælles Forskningscenter (FFC) foretager allerede standardforberedende og standardiseringsledsagende forskning på en række områder, herunder inden for bygge- og anlægsvirksomhed, biovidenskab samt bio- og miljøteknologi. Disse aktiviteter har muliggjort udviklingen af relevante standarder, bl.a. målestandarder, og af innovative produkter og tjenesteydelser. Det er vigtigt at opretholde og styrke denne indsats.

Når det gælder indførelsen af en effektiv europæisk metrologi med fælles standarder for måling og prøvning, er det nødvendigt, at medlemsstaterne og Fællesskabet samarbejder. I den henseende er oprettelsen i 2007 af sammenslutningen af nationale metrologiinstitutter (Euramet) og det europæiske program for metrologisk forskning (som muligt initiativ under det syvende rammeprogram for forskning i henhold til EF-traktatens artikel 169) vigtige milepæle.

¹⁶

FTU: forskning og teknologisk udvikling.

- *De foranstaltninger, der skal vurderes af de offentlige myndigheder på forsknings- og innovationsområdet, er bl.a.:*
 - *indførelse af konkrete incitamenter til inddragelse af emner med relation til standardisering i offentlige forskningsinstitutioners aktivitetsplaner og i forbindelse med samfinansierede FTU- og innovationsprojekter*
 - *tilbud om uddannelse i standardisering for bedømmere og forvaltere af FTU- og innovationsprogrammer*
 - *en systematisk indsats for at skabe forbindelse mellem standardiseringsrelevante forskningsprojekter og standardiseringskredse, navnlig på de prioriterede områder, der er udpeget som lead markets, fælles teknologiinitiativer og teknologiplatforme.*
- *Standardiseringsorganerne tilskyndes til at befordre forskersamfundets adgang til offentliggjorte standarder.*
- *De europæiske standardiseringsorganer opfordres til at udarbejde et fælles forslag med henblik på at indføre teknologiovervågning og oprette helpdeske, som kan lette overførsel af resultater fra FTU-rammeprogrammet og rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation til standardiseringsområdet. Kommissionen er parat til at overveje en eventuel finansiel støtte til et sådant forslag.*

- 5) At lette **adgangen til standardisering for alle interessenter, især SMV'er**, men også for brugere/forbrugere og forskere. Standardisering er et effektivt redskab til at formidle det aktuelle tekniske niveau til SMV'er og - med deltagelse af forbrugerne - til at give innovation indpas på markedet. I mange tilfælde udnyttes dette potentiale imidlertid ikke på grund af hindringer som f.eks. den komplekse sprogbrug i forbindelse med standarder, den tid, der skal afsættes til at deltage i udarbejdelsen af standarder, og prisen på standardiseringsprodukter.

EU støtter SMV'ers repræsentation i forbindelse med fastsættelse af standarder på europæisk niveau. Hertil kommer, at støtteordningerne "Forskning for SMV'er" og "Forskning for SMV-sammenslutninger" under Fællesskabets syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (2007-2013) samt en række mekanismer udviklet som led i EU's samhørighedspolitik giver SMV'er og deres sammenslutninger mulighed for at levere input til standardiseringsprocessen og desuden bistår SMV'er med at efterleve nye standarder. Der foreslås følgende foranstaltninger:

- *Kommissionen vil øge sin finansielle støtte til koordinering på EU-plan af SMV'ers repræsentation i forbindelse med standardisering væsentligt. I det planlagte forslag til en "lov om små virksomheder" vil Kommissionen indføre bestemmelser med henblik på at konsolidere medlemsstaternes tilsagn om at inddrage SMV'er i standardisering på nationalt plan, som er det mest tilgængelige niveau for de fleste SMV'er.*
- *Kommissionen opfordrer standardiseringsorganerne til fuldt ud at erkende, hvad "tænk småt først"-princippet indebærer, navnlig med hensyn til, hvordan standardiseringsprocessen kan ændres for at gøre standardiseringsaktiviteterne mere gennemsigtige og forbedre cost-benefit-forholdet for deltagende SMV'er og brugere. Kommissionen tilskynder de europæiske standardiseringsorganer til at tilstræbe en rimelig og afbalanceret repræsentation af alle interessenter i forbindelse med standardisering.*
- *SMV'er skal ved hjælp af deres eksisterende sammenslutninger og nationale organer og med institutionel og finansiell støtte fra de offentlige myndigheder organisere sig bedre for at gøre deres interesser gældende i forbindelse med standardiseringsprocessen.*

Hvad angår adgangen til standarder nævner SMV'er og andre interessenter stadig oftere købsprisen for standarder som værende et problem. Nogle standardiseringsorganer har besluttet at give gratis adgang til deres standarder, som derved påviseligt har fået meget større udbredelse; det gælder f.eks. ETSI og ITU (alle standardiseringsprodukter) og CEN og CENELEC (visse produkter). Andre problemer vedrører mangelen på standarder på de enkelte landes sprog, de uforholdsmæssigt mange krydsreferencer mellem standarderne og vanskeligheden ved at finde frem til det sæt standarder, der er relevant for et produkt eller en proces.

- *Kommissionen opfordrer standardiseringsorganerne til systematisk at offentliggøre resuméer af europæiske standarder med adgang for alle.*
- *Kommissionen gennemfører i øjeblikket en undersøgelse om adgangen til europæisk standardisering. De europæiske og nationale standardiseringsorganer opfordres til at prioritere spørgsmålet om vilkårene for adgang til standardisering højt og til i tæt samarbejde med medlemsstaterne og Kommissionen at tage deres forretningsmodel op til fornyet overvejelse med henblik på at reducere omkostningerne ved adgang til standarder for som endeligt mål at give gratis adgang til standarder, der er udviklet til støtte for EU-lovgivning og -politik.*

- 6) EU's politik skal blive bedre til at håndtere hindringer for faktisk **iværksættelse og effektiv anvendelse af standarder**. Hindringerne er f.eks. standardernes manglende synlighed, deres kompleksitet, usikkerheden vedrørende overensstemmelse med standarden eller det forhold, at der findes konkurrerende standarder.

Kommissionen vil styrke sin støtte til koordinering af integration af standarder i innovative produkter og forretningspraksisser gennem Europe Innova-standardiseringsnettene.

- 7) Både **intellektuelle ejendomsrettigheder** og standardisering tilskynder til innovation og letter teknologiformidling. Men da de bidrager til disse fælles mål med forskellige midler, skal der tages behørigt hensyn til samspillet mellem intellektuelle ejendomsrettigheder og standardisering.

Kommissionen støtter det synspunkt, at standarder bør være åbne, så de er tilgængelige og kan iværksættes af alle, og at der under standardiseringsprocessen bør tages hensyn til intellektuelle ejendomsrettigheder, som er relevante for standarden, for således at tilsigte en balance mellem de interesser, brugerne af standarder har, og de rettigheder, indehaverne af intellektuelle ejendomsrettigheder ligger inde med. I retningslinjerne for samarbejde¹⁷ mellem Europa-Kommissionen og EFTA og de europæiske standardiseringsorganer har sidstnævnte forpligtet sig til at sikre, at standarder - herunder eventuelle intellektuelle ejendomsrettigheder, som de måtte indeholde - kan anvendes af markedsaktører på rimelige og ikke-diskriminerende vilkår. Interessenter i forbindelse med standardisering, herunder også offentlige myndigheder, har imidlertid oplevet problemer, der skyldes samspillet mellem intellektuelle ejendomsrettigheder og standarder, særlig inden for ikt.

- *Kommissionen tilskynder de europæiske standardiseringsorganer til fortsat at bestræbe sig på at effektivisere politikken for rimelige og ikke-diskriminerende vilkår og udvikle mekanismer, der kan forhindre misbrug af standardiseringsprocessen.*
- *Kommissionen vil iværksætte en undersøgelse med henblik på at analysere samspillet mellem intellektuelle ejendomsrettigheder og standarder.*

- 8) Et stærkt europæisk standardiseringssystem er et vigtigt aktiv for den europæiske industri, myndighederne og borgerne. **De europæiske standardiseringsorganer er hjørnestenen i europæisk standardisering, og de reformer, de undergår i øjeblikket,** fortjener særlig opmærksomhed. ETSI er fortsat i gang med at gennemføre henstillingerne fra den i 2004 nedsatte ekspertgruppe på højt plan, og CEN og CENELEC går nu i gang med at gennemføre de første henstillinger fra projektet vedrørende europæisk standardisering i fremtiden. Disse initiativer forløber som planlagt. De europæiske standardiseringsorganer og deres medlemmer er selvfølgelig ansvarlige for at tage de fleste af ovennævnte punkter op i forbindelse med deres reformprocesser.

¹⁷ "Generelle retningslinjer for samarbejdet mellem CEN, Cenelec og ETSI og Europa-Kommissionen samt Den Europæiske Frihandelssammenslutning", underskrevet den 28. marts 2003 (EUT C 91 af 16.4.2003, s. 7).

Kommissionen tilskynder de europæiske standardiseringsorganer til at fortsætte deres reformbestrebelse og sætte sig ambitiøse mål i den forbindelse, særlig når det drejer sig om følgende punkter:

- a) Når det er relevant, bør interessenters deltagelse i styringen af den formelle standardisering på europæisk niveau forbedres.*
- b) De nuværende procedurer for udviklingen af standarder skal gennemgås for yderligere at fremskynde standardiseringsprocessen, sikre proaktiv prioritering af de emner, der skal tages op, afhængigt af industriens og brugernes behov, og indkredse, hvilken type standardiseringsprodukter der skal udvikles. Kommissionen opfordrer de europæiske og nationale standardiseringsorganer til systematisk at prioritere det europæiske niveau, når det gælder nye standardiseringsaktiviteter, og dermed undgå potentielle forsinkelser på grund af forberedende arbejde på nationalt plan.*
- c) Teknologikonvergens og anvendelsen af it på mange andre tekniske områder gør det nødvendigt med samarbejde mellem standardiseringsorganer, hvis kompetencer traditionelt har været opdelt på elektroteknik, telekommunikation og andre teknologier. Kommissionen opfordrer de europæiske standardiseringsorganer til at oprette fælles operationelle strukturer, f.eks. fælles tekniske organer, med henblik på standardisering på områder, hvor teknologierne konvergerer.*
- d) Den europæiske identitet og den europæiske standardiserings synlighed i Europa og den øvrige verden skal styrkes.*
- e) Kommissionen vil i samarbejde med medlemsstaterne følge op på og tilskynde til de europæiske standardiseringsorganers reformproces som led i sin løbende dialog med disse standardiseringsorganer og deres interessenter.*

- 9) Europæisk standardisering skal skifte fokus i takt med udviklingen i EU's økonomiske og samfundsmæssige behov, men også i lyset af de gennemgribende ændringer, der præger det internationale politiske og økonomiske klima. Kommissionen opfordrer alle interessenter i forbindelse med standardisering til at samarbejde om gennemførelsen af de i denne meddelelse foreslåede foranstaltninger. De nuværende og fremtidige udfordringer kræver dybtgående overvejelser vedrørende europæisk standardiserings rækkevidde og rolle i den nye globale sammenhæng, herunder vedrørende en eventuel ajourføring af det nuværende retsgrundlag.

Kommissionen vil oprette en ekspertgruppe på højt plan for at indkredse europæisk standardiserings rækkevidde og rolle fremover og for at udarbejde strategiske henstillinger for det kommende årti.

6. KONKLUSION OG OPFØLGNING

Kommissionen forventer, at de europæiske standardiseringsorganer, industrien og alle interessenter i forbindelse med standardisering overvejer de foranstaltninger, der er beskrevet i denne meddelelse. Kommissionen vil på baggrund af relevante EU-initiativer og -dialoger drøfte med medlemsstaterne, industrien, standardiseringsorganerne og andre relevante interessenter, hvordan man bedst opfylder de i denne meddelelse opstillede mål. På grundlag af disse drøftelser vil den rullende handlingsplan for europæisk standardisering¹⁸ blive ajourført.

¹⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/vademecum/index.htm.

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS BETEGNELSE:

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg "Hvordan standardisering kan bidrage mere til innovation i EU".

2. ABM/ABB-RAMME

2.1 Det indre marked for varer og sektorpoltikker

2.2 Konkurrenceedvne, erhvervspolitik, innovation og iværksætterånd

3. BUDGETPOSTER

3.1. Budgetposternes nummer og tekst (aktionsposter og dermed forbundne poster vedrørende teknisk og administrativ bistand (tidl. B..A-poster)):

- a) 02.03.04 Standardisering
- 02.01.04.02 Standardisering og tilnærmelse af lovgivningerne — udgifter til den administrative forvaltning
- b) 02.02.01 Rammeprogrammet for konkurrenceedvne og innovation

3.2. Foranstaltningens og de finansielle virkninger varighed:

Permanent / ingen finansielle virkninger (ikke behov for yderligere budgetmidler).

3.3. Budgetoplysninger:

Budget-post	Udgifternes art		Nye	EFTA-bidrag	Bidrag fra ansøgerlandene	Udgiftsområde i de finansielle overslag
020304	Ikke-oblig.	Opdelte ¹⁹	NEJ	NEJ	NEJ	Nr. 1a
020201	Ikke-oblig.	Opdelte	NEJ	JA	JA	Nr. 1a
02010402	Ikke-oblig.	Ikke-opdelte ²⁰	NEJ	NEJ	NEJ	Nr. 1a

¹⁹ Opdelte bevillinger.

²⁰ Ikke-opdelte bevillinger, i det følgende benævnt IOB.

4. SAMMENFATNING AF RESSOURCERNE

4.1. Finansielle ressourcer

4.1.1. Sammenfatning af forpligtelsesbevillinger (FB) og betalingsbevillinger (BB)

(Aktionerne i Kommissionens meddelelse vil være omfattet af eksisterende programmer; det forventes ikke at være nødvendigt med ændringer i budgetmidlerne som følge af indførelsen af de foreslåede foranstaltninger)

i mio. EUR (3 decimaler)

Udgiftstype	Punkt		2008	2009	2010	2011	2012	2013 og ff.	I alt
-------------	-------	--	------	------	------	------	------	----------------	-------

Driftsudgifter (020304 og 020201)

FB 020201			1,0	2,65	2,65	2,65	2,65	2,65	
Forpligtelsesbevillinger (FB) 020304	8.1.	a	18,5	20,5	23,00	24,00	24,5	24,5	
BB 020201			1,0	2,65	2,65	2,65	2,65	2,65	
Betalingsbevillinger (BB) 020304		b	20,4	20,5	23,00	24,00	24,5	24,5	

Administrative udgifter inden for referencebeløbet²¹ (02010402)

Teknisk og administrativ bistand (IOB) 020304	8.2.4.	c	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
---	--------	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--

SAMLET REFERENCEBELØB

Forpligtelsesbevillinger		a+c	19,8	23,65	26,15	27,15	27,65	27,65	
Betalingsbevillinger		b+c	21,7	23,65	26,15	27,15	27,65	27,65	

Administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet²²

Personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IOB)	8.2.5.	d	ikke relevant						
Administrative udgifter, undtagen udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter, ikke medtaget i referencebeløbet (IOB)	8.2.6.	e	ikke relevant						

²¹ Udgifter inden for artikel xx 01 04 i afsnit xx.

²² Udgifter inden for kapitel xx 01, som ikke henhører under artikel xx 01 04 eller xx 01 05.

Samlede anslåede finansielle omkostninger ved foranstaltningen

FB I ALT, inkl. udgifter til personaleressourcer		a+c +d +e	19,8	23,65	26,15	27,15	27,65	27,65	
BB I ALT, inkl. udgifter til personaleressourcer		b+c +d +e	21,7	23,65	26,15	27,15	27,65	27,65	

4.1.2. Forenelighed med den finansielle programmering

- ☒ Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering

4.1.3. Finansielle virkninger på indtægtssiden

- ☒ Forslaget har ingen indflydelse på indtægterne

4.2. Personaleressourcer (fuldtidsækvivalenter) (herunder tjenestemænd, midlertidigt ansatte og eksternt personale) – se nærmere under punkt 8.2.1.

Årlige behov	År n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 og ff.
Personaleressourcer i alt	ikke relevant					

Forslaget har ingen indvirkning på personaleressourcerne.

5. SÆRLIGE FORHOLD OG MÅL

5.1. Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt

Der skal i henhold til meddelelsen iværksættes en række foranstaltninger, som skal finansieres over fællesskabsbudgettet:

a) foranstaltninger, der skal finansieres over budgetpost 020304 "standardisering" og 02010402 "Standardisering og tilnærmelse af lovgivningerne — udgifter til den administrative forvaltning":

* udarbejdelse og gennemførelse af standardiseringsprogrammer til støtte for en bæredygtig erhvervspolitik og for "lead markets" (bæredygtigt byggeri, e-sundhed, beskyttende tekstiler, biobaserede produkter, genbrug, vedvarende energi osv.)

* bedre synliggørelse af det europæiske standardiseringsarbejde, særlig på strategisk vigtige markeder

* teknologiovervågningsaktiviteter og helpdesk i regi af de europæiske standardiseringsorganer

b) foranstaltning, der skal finansieres over budgetpost 020201 - rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (ENTR): øget finansiel støtte til koordinering på europæisk plan af SMV-repræsentanter inden for standardisering.

Der er i Kommissionens afgørelse af 10. december 2007 om arbejdsprogrammet for iværksætterånd og innovation blevet øremærket 1 mio. EUR for 2008. De følgende år skal dette beløb sættes op med indtil 2,65 mio. EUR om året (vejledende beløb).

Ovennævnte foranstaltninger [a) og b)] vil blive finansieret ved hjælp af omfordeling af bevillinger inden for ovennævnte budgetposter uden ændringer i den gældende flerårige finansielle programmering.

5.2. Merværdien af Fællesskabets engagement og forslagets sammenhæng med andre finansielle instrumenter og eventuel synergi

Samfinansieringen fra Fællesskabet vil sætte standardiseringsorganerne i stand til at indføre de nødvendige europæiske standarder inden for den fastsatte tidsfrist.

Samfinansieringen af teknologiovervågningsaktiviteter og en helpdesk på området vil gøre det muligt at etablere og vedligeholde en europæisk teknologiovervågningsinfrastruktur, der kan stå til rådighed for standardisering, og fremme anvendelsen af forskningsresultater i standardiseringsøjemed.

Den øgede finansielle støtte til SMV-repræsentation vil forbedre europæiske SMV'ers adgang til det europæiske og internationale standardiseringsarbejde og dermed skabe synergier som følge af inddragelsen af SMV-repræsentanter på nationalt niveau.

5.3. Forslagets mål, forventede resultater og øvrige indikatorer set i forbindelse med ABM-rammen

De nævnte foranstaltninger har til formål at fremme indførelsen og aktørernes anvendelse af internationale og europæiske standarder på områder, der har afgørende betydning for innovation. Hvis de europæiske aktører, herunder SMV'erne, inddrages og kan komme med input i tide, vil det forbedre det europæiske erhvervslivs konkurrenceevne. Resultatindikatorer: gennemførelse af relevante standardiseringsprogrammer, offentliggørelse af standarder, standardisering af nye områder under hensyn til forskningsresultater.

5.4. Gennemførelsesmetode (vejledende)

☒ *Central forvaltning*

☒ Direkte ved Kommissionen

6. OVERVÅGNING OG EVALUERING

6.1. Overvågningssystem

6.2. Evaluering

6.2.1. Forudgående evaluering

Der vil blive foretaget forudgående evaluering af de aktiviteter, som der gives støtte til, i overensstemmelse med de finansielle bestemmelser for hver foranstaltning.

6.2.2. *Forholdsregler efter en midtvejsevaluering eller efterfølgende evaluering (konklusioner, der kan drages af lignende tidligere erfaringer)*

Ikke relevant

6.2.3. *Regler for fremtidige evalueringer og deres hyppighed*

Hvert femte år i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF af 24.10.2006.

7. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Anvendelse af artikel 7 i afgørelse nr. 1673/2006/EF.

8. RESSOURCER

8.1. Finansielle omkostninger i forbindelse med forslagets mål

Ikke relevant

8.2. Administrative udgifter

8.2.1. Personaleressourcer - antal og type

Stillingstyper		Personale til forvaltning af foranstaltningen ved brug af eksisterende og/eller yderligere ressourcer (antal stillinger/fuldtidsækvivalenter)					
		År n	År n+1	År n+2	År n+3	År n+4	År n+5
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte ²³ (XX 01 01)	A*/AD	ikke relevant					
	B*, C*/AST	ikke relevant					
Personale ²⁴ , der finansieres over art. XX 01 02		ikke relevant					
Andet personale ²⁵ , der finansieres over art. XX 01 04/05		ikke relevant					
I ALT							

²³ Udgifter, der IKKE er medtaget i referencebeløbet

²⁴ Udgifter, der IKKE er medtaget i referencebeløbet.

²⁵ Udgifter, der er medtaget i referencebeløbet.

8.2.2. Opgavebeskrivelse

Ikke relevant

8.2.3. Kilde til personaleressourcer (vedtægtsomfattede)

8.2.4. Andre administrative udgifter, der er medtaget i referencebeløbet (XX 01 04/05 - udgifter til administrativ forvaltning)

i mio. EUR (3 decimaler)

Budgetpost (nummer og betegnelse)	2008	2009	2010	2011	2012	2013 og ff.	I ALT
1 Teknisk og administrativ bistand (herunder personaleudgifter)							
Forvaltningsorganer ²⁶							
Anden teknisk og administrativ bistand	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
- intern							
- ekstern							
Teknisk og administrativ bistand i alt							

8.2.5. Udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet

i mio. EUR (3 decimaler)

Arten af personaleressourcer	År n	År n+1	År n+2	År n+3	År n+4	År n+5 og ff.
Tjenestemænd og midlertidigt ansatte (XX 01 01)	ikke relevant					
Personale finansieret over artikel XX 01 02 (hjælpeansatte, nationale eksperter, kontraktansatte osv.) (oplys budgetpost)	ikke relevant					
Samlede udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	ikke relevant					

²⁶ Der skal henvises til den specifikke finansieringsoversigt for det eller de pågældende forvaltningsorganer.

Beregning – tjenestemænd og midlertidigt ansatte

ikke relevant

Beregning – personale, der finansieres over art. XX 01 02

ikke relevant

8.2.6. Andre administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet

i mio. EUR (3 decimaler)

	År n	År n+1	År n+2	År n+3	År n+4	År n+5 og ff.	I ALT
XX 01 02 11 01 – Tjenesterejser	ikke relevant						
XX 01 02 11 02 – Møder og konferencer	ikke relevant						
XX 01 02 11 03 – Udvalg ²⁷	ikke relevant						
XX 01 02 11 04 – Undersøgelser og høringer	ikke relevant						
XX 01 02 11 05 – Informationssystemer	ikke relevant						
2 Andre forvaltningsudgifter i alt (XX 01 02 11)	ikke relevant						
3 Andre udgifter af administrativ karakter (angiv hvilke, herunder budgetpost)	ikke relevant						
Administrative udgifter i alt, undtagen udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	ikke relevant						

Beregning - Andre administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet

²⁷ Oplys, hvilken type udvalg det drejer sig om, og hvilken gruppe det tilhører.